

(המשך העמוד 17)

הם פרי ידיהם של אנשים שלא עסקו מעולם באופן מיקצועי, שיטתי ותכליתי בבעיית הש"ג השלום, באותה מיקצועיות ושיטתיות שבהן עוסק כל קצין זוסר בצה"ל בתפ"קירו שלו.

משרד החוק, שעליו מוטל תפקיד זה, כביכול, עסוק עד מעל לראש ביחסים עם מאה מדינות ועשרות מוסדות בינלאומיים. אין בו יותר מאשר המישה אנשים העוסקים באופן מיקצועי ובלעדי בנייני-ערב — ואלה מתחלפים תדיר, מרוב תיסכול.

ובאותה שעה מסתובבים בארץ מאות מומחים ממדרגה ראשונה, שיכלו להוות צוות מצויין לתפ"קיד זה.

מסתובב בארץ איש כמו ירוחם כהן, שגמאל עבד-אל-נאצר הזמינו אישית לבקר בקאהיר כמה פעמים. מסתובבים בארץ עשרות אנשים שהכירו מקרוב אישים מרכזיים בעולם הערבי. יש מומחים מצוינים לתעמולה, שאיש אינו מפעילם. יש מוחות פוליטיים מעולים, המבובנים בחברות מסחריות.

תאר לך את התמונה הזאת:

ברגע זה מוטלות במגרות צה"ל — כמו בכל מטכ"ל צבאי בעולם — מאות תוכניות מגובשות למיבצעים שונים, לעת מצוא. אם יהיה פתאום צורך, אפשר לשלוף את התוכנית המוכנה מן המגירה.

אך ברגע זה אין אפילו תוכנית אחת למיבצע שלום בשום מגרה, בשום מוסד.

כי אין אף מוסד אחראי לכך — ופשוט אין מגירה.

★ ★ ★

א, אנחנו איננו חכמים יותר מאשר רים, ואיננו שוחרי-שלום יותר מאחרים.

אבל אנחנו הקדשנו הרבה-הרבה כה שנים מחיינו ללימוד הבעייה האחת הזאת: בעיית השלום.

אנחנו רואים בכך בעייה מעשית, ואנחנו ניגשים לכך באופן מעשי.

במשך הרבה שנים קיימנו מאות מגעים עם מנהיגים ערביים. אנחנו יודעים מה הם חושבים, למה הם מסוגלים — וגם למה אינם מסוגלים.

גיבשנו תוכניות. לא אוסף של מליצות, אלא תוכניות ממשיות, תוכניות-מיבצע ה"מוכנות לביצוע.

יש בידינו שתי תוכניות מגובשות להשגת שלום בשעה זו:

תוכנית א', שאנו רואים בה את הפיתרון הטוב ביותר: הקמת מדינה פלסטינית בשטחים המוחזקים, תוך הסדר ביטחוני, כלי-כלי ומדיני עם ישראל.

אין זה מיקרה שאדם בעל מוח צבאי מעולה כמו האדוף מתי מוד, או מרדן בעל מוח מאומן כמו ה"פרופסור יעקוב טלמון, דוגלים אף הם בתוכנית כזאת.

תוכנית ב', הנראית לנו פחות, אך ה"קלה יותר לביצוע: ניצול יוזמת ארבע ה"מעצמות כדי להגיע למשא-ומתן ישיר, ולישלום ישיר, עם ממשלות-ערב הקיימות.

בכך דוגלים, כידוע, ידידינו הטובים ביותר בעולם, ובעיקר ממשלת ארצות-הברית. היינו רוצים להגיש תוכניות אלה למוסד מוסמך, כדי שיבחן אותם במיבחנים האכזריים ביותר של המגיון הקר.

למרבה הצער, אין בממשלת ישראל אף מוסד אחד המסוגל לכך, או אף המעוניין בכך.

★ ★ ★

הו מצב העניינים כיום, חייל. מדוע אנחנו פונים אליך?

מפני שאתה חייל, אתה חושב כחייל, ואתה תיטיב להבין את גישתנו יותר מכל הקשישים, שי אינם אמונים על מחשבה חדשה, צלולה ומעשית.

ומפני שאתה, החייל, הנך קודם כל אזרח צעיר — וכאזרח צעיר יש לך השפעה עצומה על קביעת דמות המדינה בשנים הבאות.

כל הארץ חזית. כל העם צבא. כל חייל חושב.

שלום.

אורי אבנרי.

לפני שניגשים למלאכה זו, צריכה להיות בממשלה הסכמה על כך שמוכנים להשיג שלום בלי סיפוח שטחים. אין בעולם הערבי כולו אף גורם אחד — בכוח או בפועל — המוכן או המסוגל לעשות שלום שיביא לשינוי ניכר בגבולות ה"5 ביוני 1967.

(ואל נא תשכח, חייל: כאשר יצאנו לאותה מלחמה, שהיתה מלחמת-מגן הכרחית, אמרו לנו ראשי-הממשלה לוי אשכול, ושרי הביטחון החדש, משה דיין, שי אנחנו יוצאים להגן על מדינתנו, ושאין פנינו לשום כיבושים. זה היה ב"5 ביוני, 1967.)

הממשלה מורכבת מכמה וכמה מפלגות. יש בין שריה הרוצים לספח לישראל את כל השטחים המוחזקים, מקנטרה ועד קוניטרה, והמוכנים לחתור לשם כך על כל סיכוי של שלום לדורות. יש גם שרים הרוצים לספח חלק ניכר מן השטחים, אם כי לא את כולם ("תוכנית אלון").

כל עוד אין לנו ממשלה שתחליט שהיא מוכנה לפנות את כל השטחים תמורת שלום ואחריו שלום, אין מה לחשוב על שלום. לכן לא נקטה ממשלה זו בשיטה שהצבענו עליה כדי לתכנן מיבצע-שלום.

★ ★ ★

אבל, חייל, גם אילו החליטה ממשלה זו מחר כי היא מעדיפה שלום על שתי זרים, גם אז לא יכלה ללכת בדרך שתארתי אותה.

מדוע?

מפני שבכל המנגנון העצום של ממשלת-ישראל, על רכבות עובדיה ועשרות משרדיה, אין אף גוף אחד המסוגל לתכנן מיבצע-שלום, כשם שמטכ"ל צה"ל מתכנן מיבצע-מלחמה.

זוהי האמת הפשוטה.

לפני תריסר שנים הצעתי לממשלה להקים מיניסטריון מיוחד, בראשות שר, שירכז ב"ידינו את כל העניינים הנוגעים להשגת השלום בין ישראל והעולם הערבי.

אמרנו: רק במשרד כזה אפשר יהיה לרכז את מאות המומחים הדרושים — מומחים לענייני ערב, מומחים למודיעין, מומחים לתע"מולה, מומחים לפעולות מחתרת ולבעיות כלכלה וחברה — שכל עדיהם אי-אפשר לתכנן שום מיבצע מדיני רציני כלפי העולם הערבי.

קראנו לכך: מטכ"ל ל ב, ואמרנו ש"יתכנן ויבצע מיבצע-שלום כשם שמטכ"ל החאקי מתכנן ומבצע מיבצע-מלחמה (ו"הלוואי באותה יעילות). הצעה זו לא נתקבלה עד עצם היום הזה — לא לפני מלחמת ששת-הימים, ולא אחריה.

בוודאי, יש כל מיני מוסדות המטפלים בעיות ערביות. יש מוסדות המטפלים בערביי ישראל. יש המימשל הצבאי בשטחים המוחזקים. יש אגף המודיעין של צה"ל ו"שרותי הביון למיניהם.

אך כל אלה עוסקים בעניינים המסויימים המוטלים עליהם. אף אחד מהם אינו ערוך ומוכן לטפל בבעייה העיקרית: לתכנן ולבצע מיבצעים פוליטיים בעולם הערבי, כדי להשיג שלום.

★ ★ ★

מכיוון שזה כך, נתון העניין החשוב ביותר של חיינו — של חיינו, פשוטו כמשמעו — בידי חובביים.

הדיונים בכנסת על ענייני השלום אינם שונים מן הוויכוחים בקפה ברחוב דיוגנוף, או בשק"ם של יחידתך. אותה רמה, אותן הסיסמאות, אותו היידע.

על ועדת-החקירה-הביטחון של הכנסת אמר משה דיין, לפני שלוש שנים (כשעוד היה באופוזיציה) שאינו בא לשיבותיה, מפני שזה ביזבוז זמן.

הממשלה מורכבת מ"22 יהודים טובים, ראשי-מפלגות, שרבים מהם הם מומחים לשטחים רבים — אך אף אחד מהם אינו מומחה מעודכן לעולם הערבי.

הנאומים באסיפות מפלגתיות, המאמרים בעיתונים, השידורים ברדיו — כמעט כולם

SKOL

סקול לשיווק מהיר ונכון

- Baby Skol** מיוחד לתינוקות ופעוטים באריות שפופרת.
- Skol Peaux Sensibles** קרם מיוחד לעור רגיש
- Aeroskol** ללא שומן במיכל ספריי. לעור רגיל או שמונני.
- Skol Richtan** „סקול ריצ'טן" ללא שומן. מיוחד לעור רגיל או שמונני.
- Skol Fluff** „סקול פלף" קצף במיכל ספריי, מיוחד לעור יבש.

מיוצר בישראל על ידי בלמון בע"מ • המפיצים: חברת נורית בע"מ

יורם ארבל

„מחפשים את קופידון"

תקליט „הד"ארצי"

